

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Lapkričio-November 13 d., 1975 m.

Kaina 15c

266

ANGOLOJE SUDARYTOS DVI VYRIAUSYBĖS

BREŽNEVAS UŽDRAUDĖ SACHAROVUI ATSIIMTI NOBELIO PREMIJĄ

Kovotojas Sacharovas protestuoja prieš pagrindinių žmogaus teisių laužymą

MASKVA, Rusija. — Sovietų valdžia uždraudė profesoriumi Andrei Sacharovui vykti į Oslo ir gruodžio 10 dieną atsiimti jam paskirtą Nobelio premiją.

Sacharovas prieš tris savaites padavė prašymą leisti jam išvažiuoti, pasakyti tokiais atvejais pagrindinę kalbą ir atsiimti jam paskirtą sumą. Sovietų spaudoje šiandien pasirodė žinios prieš profesoriaus Sacharovo vedamą kovą už piliečių teises.

Sacharovą pakvietė į valdžios įstaigą

Oficialus pareiškimas sako, kad fizikas Sacharovas dirbo tokią darbą, kur jam teko patirti kelias valstybines paslaptis. Dabartinio metu Sacharovas jau nebedirba prie atomo skaldymo, bet vis vien sovietų valdžia skaito, kad jo žiniomis dar gali pasinaudoti užsieniečiai.

Prie pasų išdavimo įstaigos susirinkusiems užsienio korespondentams fizikas Sacharovas išdėstė pagrindines savo protesto mintis, kurias jis pareiškė sovietų valdžios atstovams.

Sacharovas nori grįžti į Rusiją

Užsienio pasų įstaigoje Sacharovui buvo pasakyta, kad jis gali paduoti kitą prašymą, kuris dar kartą gali būti svarstytas.

Prof. Sacharovas pareiškė, kad antro prašymo jis nerasys. Jeigu valdžia nori klausimą dar kartą svarstyti, tai užtenka vieno prašymo. Sacharovas taip pat pasakė, kad jis nori gauti išvažiavimo ir sugrįžimo vizą. Jis nenori išvažiuoti į užsienį ir neturėti teisės grįžti į Rusiją.

Sovietų spauda rašo, kad pasakymas Nobelio premijos fizikui Sacharovui yra politinis, todėl sovietų valdžia neleido jam vykti į Oslo.

Atėmė pilietybę rašytojui Maksimovui

Sovietų valdžia atėmė pilietybę rašytojui Vladimirui I. Maksimovui, visą laiką kritikuojančiam sovietų sistemą.

Paaiškėjo, kad pilietybę jam buvo atimta šių metų pradžioje, bet oficialiame dokumente atėmimas paskelbtas tik šią dieną.

Dabartinio metu rašytojas Maksimovas gyvena Paryžiuje ir nesirengia grįžti į Sovietų Sąjungą.

Newmano byla atiduota teisėjams

Ralph G. Newman yra kaltinamas padėjęs buv. prezidentui R. Nixonui suklasifikuoti dokumentus, įrašydami pažymėjimą sąmoningai seną datą. Jo gynėjai teisme tvirtino, kad tai buvo tik klaida.

Teismo apklausinėjimas ir šalių ginčai jau yra pasibaigę. Prieškusieji teisėjai, lapkričio 11 užsidarė, pradėjo svarstyti Newman kaltės klausimą — kaltas ar nekalts.

Frontas prieš alyvos trusą

Lapkričio 11 d. sekr. Kisingeris Pittsburghe, pasaulio reikalų tarybos mitinge, ragino visus pramoninius demokratinius kraštus imtis rimčiau, kad nugalėtų infliaciją ir recesiją, kad išplėtus prekybą. Ragino jungtis į bendrą jungtinį frontą prieš alyvos gamintojus. Esą, 1973 Rytų Azijos karo metais pakeltos ir tebekeliamos alyvos kainos yra iššūkis prieš visas demokratines ir gamybiniai išsivysčiusias valstybes.

Būsimoje Europos ekonominėje konferencijoje, kurioje dalyvaus Anglija, JAV, Vokietija, Italija, Prancūzija ir Japonija, alyvos klausimas, lygiai kaip infliacijos bei recesijos, bus svarstomas ypatingu rimtumu.

Kalboje, Kissingeris priminė, kad laike 10-ties metų JAV sudurs su partizaniniu karu P. Amerikoje, jei neįstengs sudaryti Panamos kanalo sutarties. Taipgi priminė ir Jungtinių Tautų priimtą rezoliuciją, smerkiančią sionizmą.

Jis sakė, kad tai yra rasizmo neigiamas forma, kuri nesudaro garbės J. Tautoms. Į tą rezoliuciją JAV nekreipsiančios dėmesio.

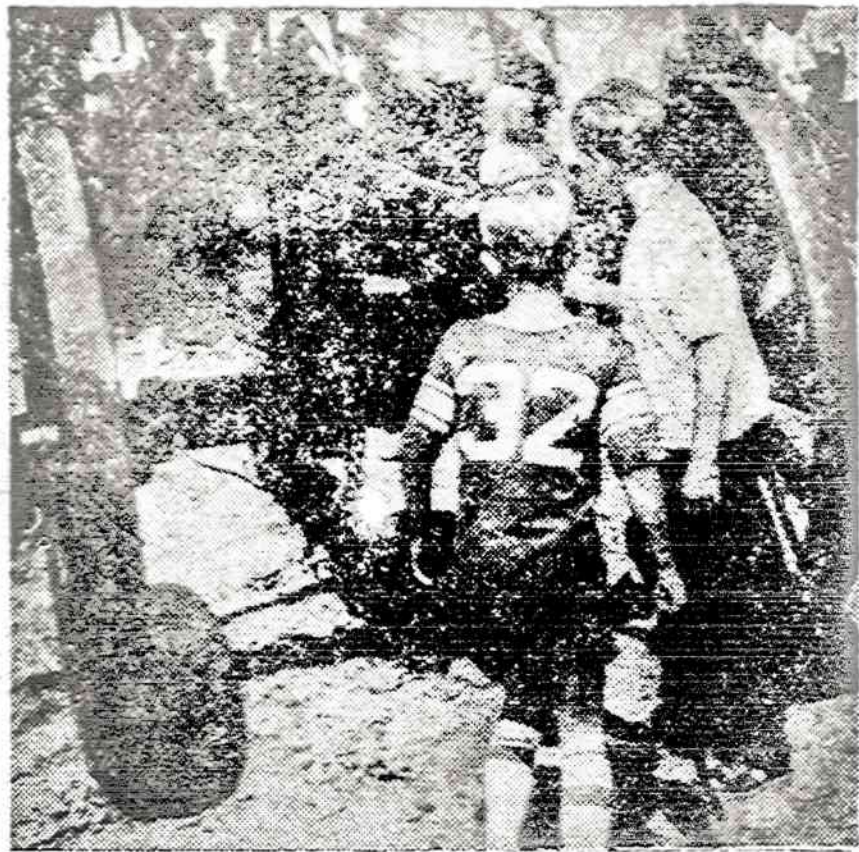
20-tas gimtadienis indėnų tarybos

Lapkričio 12 Čikagos indėnai šventė Amerikos indėnų tarybos dvidešimtąjį gimtadienį. Į šventės dalyvius kalbėjo Amerikos prez. Fordas, kurio kalba iš Washingtono buvo transliuojama per TV.

Šventę pradėjo dr. Theodore C. Marrs, asistentas žmoniškumo draugijos prezidento. Šventė įvyko Hyatt Regency hotelyje, kurio salėje buvo šokama indėniški šokiai ir kepamas buivolai. Įėjimo biletas kaštavo 50 dol., iš kurių galima nurašyti 35 dol. nuo mokesčių.

Indėnų vyr. taryba Čikagoje, 1630 W. Wilson, atstovauja per 80 indėniškų genčių. Jinai rūpinasi visais indėnais liečiančiais reikalais. Čikagos mieste indėnų gyvena apie 10,000.

— Paaiškėjo, kad Maroko valdžia visą laiką palaikė radio susisiekimą su Sacharaj esančiu ispanų kariuomenės štabu. Marokiečiai prašė leisti atvykusiems žygininkams įžengti kelis kilometrus į Ispanų Sacharos teritoriją, kad vėliau galėtų lengviau pasitraukti. Ispanai iš anksto žinojo, kad suvaryti pėsti marokiečiai grįš namo.

St. Louis mieste buvo paminėtas tariamas mūšis, prieš 110 metų vykęs St. Louis priemiestiuose, netoli dabartinio miesto Tautinių kapinių. Minėjimas buvo atvirkstos senos kanuolės, tais laikais naudotos priešui mušti. Du vaikai, nekreipdami dėmesio į paraduojančius karius, domisi sena kanuole, norėdami nustatyti, kaip ji galėdavo išsauti.

TURKAI NORI GAUTI PUSANTRO BILIJONO DOLERIŲ

ANKARA, Turkija. — Turkijos vyriausybė, pradėjusi pasitarimus su JAV uždarytos Amerikos bazės atidaryti, pirmame pasitarime įteikė projektą naujai sutarčiai.

Iki šio mėto buvusioji sutartis paskelbta negaliojanti, o dėl naujos sutarties turkai yra pasiruošę tartis.

Bet pirmame pasitarime turkai pranešė, kad kiekvieną mėta jie nori gauti iš JAV po pusantro bilijono dolerių pinigais arba įvairiais patarnavimais.

Turkams reikalingi JAV ginklai

Turkų atstovai pareiškė, kad jų kariuomenei reikalingi Amerikos ginklai ir amunicija. Turkai labai pasipiktino, kad amerikiečiai atsisakė parduoti turkams būtinai reikalingus ginklus po Kipro salos konflikto.

Amerikiečiai nekreipia jokio dėmesio į tą faktą, kad graikų kariuomenė valdžia buvo pasiryžusi sumti tuometinį Kipro salos prezidentą ir visą salą priskirti prie Graikijos. Turkai turėjo vykti į Kipro salą ir ginti ten gyvenančių turkų teises.

Kongrese ir valdžios sluoksniuose pradėdama abejoti, ar Turkijoje esančios Amerikos bazės yra tiek vertos. Pagaliau, jeigu JAV kariai stovi Turkijoje, tai jie neša saugumą ir paties turkams.

Čikagos kunigų senatas irsta

Kun. Raymond E. Goedert, bažnytinio kanonų autoritetas ir Čikagos kunigų senato prezidentas, savo atsistatydinimo kalboje sakė, kad jis nesą tikras ar senatas, kaip toks, turėtų egzistuoti.

Jis priminė, kad paskutiniai senato veiklos metai yra buvę labai audringi santykiuose su kardinolu. Esą, senatas priešėms dioclezijos atsakomybę, nuolat turėjo įvairaus rango kunigams priminti, kaip jie turi elgtis vienu ar kitu atveju.

Nuo birželio mėn. 23 d., senato veikla yra paralyžuota, kai kardinolas Cody perėmęs jo autoritetą savo žinion.

Gen. Franko sveikata silpnėja

MADRIDAS, Ispanija. — Gen. Franko pajėgė atsispirti kelioms sunkioms operacijoms, bet vakar jis pradėjo kankinti nauja liga. Jis gavo plaučių uždegimą.

Gen. Franko buvo tiek sustiprėjęs, kad gydytojai nutarė atimti jam kvėpavimą lengvinančias mašinas. Pasirodė, jog tai būta didelės klaidos. Vis spējos atimti kvėpavimo prietaisus, ligonis gavo plaučių uždegimą.

Pirma jis ramiai kvėpuodavo gulėdamas, o dabar gulintis negali kvėpuoti. Jis geriau jaučiasi pasodintas ir apamstytas.

Auto nepatenkina vairuotojų

Dabar esantieji rinkoje bei keliais riedantieji automobiliai nėra pritaikyti visu 100% žmonių reikalavimams. Jie yra tik "kompromisai", išeikvoją daug gazolino ir užteršia orą. Svarbiausia, kad auto gamintojai ne labai tuo ir rūpinasi.

Meras priešingas miestų augimui

San Francisco miesto meras J. Alioto, plačiai žinomas kaip didis liberalas, National Assn. of Realtors nariams pasakė, kad tik privatus ir nevaržomas biznesas tegali atsiekti geriausių rezultatų. Jis tai sakdamas turi omenyje miestų statybą ir kitus reikalus. Tačiau toks jo pareiškimas nusteibino konvencijos dalyvius.

Meras taipgi buvo nuomonės, kad miestų plėtimasis turi turėti ribas ir kad statomi pastatai turi ne tik tenkinti paskirtį, bet kad turėtų gražią išvaizdą.

VELIAUSIOS ŽINIOS

♦ Lisabone buvo kilusi mintis atleisti iš karo policijos viršininko pareigų gen. Otelio Carvalho, nepajėgiantį suvaldyti visų karo policijos dalinių. Šis klausimas ruošiamas kelti karo tarnyboje. Gen. Carvalho nemano, kad kas nors drįstų jį atleisti iš užimamų pareigų.

♦ Jugoslavija įteikė Maskvai griežtą protestą už bandymą kištis į Jugoslavijos vidaus reikalus. Tvirtinama, kad Tito su Chruščiovu buvo susitarę nesikišti į kitos valstybės reikalus. Dabar aiškėja, kad visa eilė Jugoslavijoje veikiančių Maskvos agentų bando agituoti prieš mąšalo Tito įvestą sistemą.

♦ Ugandos prezidentui įsakius rusams išsikraustyti, ambasadorius Zacharovas ir 8 tarnautojai rengiasi išskristi. Nairobi pasiekė žinios, kad prezidentas Amin pasiuntė kitą telegramą Brežnevui dėl santykių nutraukimo. Jeigu sovietų valdžia norėtų kada tuos santykius atnaujinti, tai turi atsiųsti kitą žmogų, negirtuokliuojantį, kaip išvartas ambasadorius A. Zacharovas.

♦ Sovietų valdžia paskelbė, kad Ugandos prezidentas nenori mokėti už gautus ginklus, kaip tai padarė Sadatas, todėl jis ir nutraukė santykius su Sovietų Sąjunga.

♦ Vladas Rastiauskas, dalyvavęs Brazilijoje suruoštoje kelionių biurų atstovų konferencijoje, jau grįžo į Chicago. Konferencijoje dalyvavo 6,600 atstovų iš visų pasaulio valstybių. Vladas Rastiauskas atvykęs į Naujienų banketą ir papasakojo draugams savo kelionės įspūdžius.

♦ Vincas Žemaitis gavo žinią, kad politikas ir žurnalistas Jolanas Augustaitis atskrenda į Chicago ir dalyvaus Feliksui Vaitkui pagerbti suruoštame minėjime.

JAV NEPRIPAŽINS UŽSIENIEČIŲ PRIMESTOS VYRIAUSYBĖS

Idi Amin pripažins tą Angolos valdžią, kuri nugalės kitas kovojančias grupes

LUANDA, Angola. — Portugalijos kariams išplaukus iš Angolos, jokia vyriausybė nebuvo sudaryta ir šiandien Angoloje atsakingos vyriausybės nėra, — praneša Associated Press korespondentai. Sovietų valdžios kontroliuojama "liaudies frontas", tuo tarpu kontroliuojančią Luandą, bet nekontroliuoja šalies. Kitos kovojančios grupės paskutinėmis dienomis komunistų partizanų nebeuolė, bet antradienį jau pradėjo žygi į sostinę.

Jungtinės Tautos prieš Izraelį

Lapkričio 10 d. naktį Jungtinių Tautų asamblėjoje, 72 balsais prieš 35 ir 32 susilaikius, buvo priimta rezoliucija pasmerkianti sionizmą. Joje sakoma, kad sionizmas yra forma rasizmo ir rasinės diskriminacijos. Diplomatai mano, kad priimtoji antisemitinė rezoliucija reiškia didžiausią JAV politinį pralaimėjimą Jungtinių Tautų asamblėjoje.

US ambasadorius prie Jungtinių Tautų Daniel Moynihan, kalbėdamas rezoliuciją priėmus, pasakė, kad didysis velnias yra atsispalaidavęs ir pabrėžė, kad tokios rezoliucijos priėmimas yra Jungtinių Tautų žlugimo ženklas. Gi Izraelio ambasadorius priminė Hitlerį ir pasakė, kad priimtoji rezoliucija nuplėšia Jungtinių Tautų šlovę, kad despotų ir rasistų koalicija tegalėjo priimti tokią rezoliuciją.

Specialus delegatas Jungtinių Tautų sesijoje, demokratas Donald M. Fraser, pranašauja audrą JAV kongrese ir kad kongresas mėgins sumažinti Jungtinių Tautų išlaikymo lėšas.

Ankstyvesnėse balsavimuose J. Tautų sesija yra priėmusi dvi rezoliucijas. Viena jų, dauguma balsų, suteikia teisę Palestinos išlaisvinimo organizacijai teisėtai dalyvauti Rytų Azijos taikos pasitarimuose. Arabų šalys priimtoms rezoliucijoms džiaugiasi ir triumfuoja. Tai reiškia arabų laimėjimą, kad J. Tautų arena yra tapusi antizraelinė propagandos vieta.

Už rezoliuciją J. Tautų sesijoje balsavo Sovietų Rusija su visais satelitais, Kuba, Kinija ir kit.

Wallace pakenks kitiem demokratam

WASHINGTONAS, D. C. — Alabamos gubernatorių George Wallace paskelbė, kad jis sieks demokratų partijos konvencijos nominacijos prezidento pareigoms.

Demokratų partijos vadai nemano, kad jam pavyktų gauti partijos nominaciją, bet jis gali gerokai pakenkti kitiems kandidatams laimėti rinkimus. Wallace negali vaikščioti, jį turi vežioti ratukais.

Jis neseniai grįžo iš Europos, kur valstybių vadams aiškino savo politinę programą ir pranešė, kad jis kandidatuos į JAV prezidentus.

Sovietų ginklais apginkluoti ir sovietų patarėjų remiami "liaudies fronto" vadai kontroliuoja pačią Luandą ir geroką plotą žemės ir rytus nuo sostinės. Bet Angolos šiaurę kontroliuoja nepriklausomos Angolos siekiantieji partizanai, susigrupavę į "Unita" grupę, pietinę dalį kontroliuoja Kinijos komunistų ginkluojami, patariamai ir taip pat nepriklausomos Angolos siekiantieji partizanai. Dabartinio metu eina kova prieš komunistų ginkluotas grupes.

Portugalams išvažiavus, Luandos miestas ramus, bet iš priemiesčių atėmiantieji garsai nieko gero nepranašauja. Dvylikos mylių į šiaurę nuo Luandos vakar prasidėjo susirėmimai su Nacionalinio Išlaisvinimo Fronto kariais, kurie kartu sutarę su vadinamam Uta sąjūdžiu, žygiuoja į pačią Luandą. Šiai 1,500 karių grupei vadovauja vietos gyventojas Roberto. Vyriausias jo štabo viršininkas yra portugalų kariuomenės pulkininkas, nenorėjęs išvykti į Portugaliją, kaip padarė kiti karininkai, bet liko Angoloje ir kovoje už krašto nepriklausomybę. Portugalų pulkininkas vadinasi Gilberto Santos Castro. Kartu su juo dirba jaunesnių Portugalijos karių grupė, kuri siekia nepriklausomos ir demokratinės Angolos.

Ugandos prezidentas Idi Amin yra labai pasipiktinęs, kad rusai kišasi į laisvės siekiančią Angolą, bet vakar, kai patyrė, kad sovietų radijas pradėjo jį kaltinti nepadarytais nusikaltimais, tai Amin pareiškė, kad Uganda pripažins tą Angolos vyriausybę, kurį nugalės kitas partizanų grupes. Tuo tarpu Uganda nieko nepripažįsta.

Luandoje Angolos prezidentu paskelbė rusų komunistų kontroliuojamas vadas Agostinho Neto, o nepriklausomybės siekiantieji partizanai jau turi sudarę savo vyriausybę, kurią paskelbs, kai išlaisvins Luandą nuo komunistų. Kovojantieji už Angolos laisvę yra įsitikinę, kad su komunistų kontroliuojamu "liaudies frontu" negalima susitarti, nes jie nori tik įsakinėti, bet nesitarti. Iš Washingtono ateinančios žinios sako, kad JAV nepripažins svetimų primestos valdžios Angolai. Tokį pareiškimą padarė sekretorius Kissingeris.

Vėsu, galimas lietus. Saulė teka 6:37, leidžiasi 4:32.

Generolui Francisco Franko pereinanti dienai buvo padaryta vidurių operacija. Jis maitinamas dirbtiniu būdu.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVIČIUS

I. Janušaitis ramina Darbininko skaitytojus

Darbininko 45 nr. tilpo išsamių Jurgio Janušaitio reportažas apie Alto būstinę įvykusių atvečių. Edward J. Derwinski spaudos konferenciją su pabaltiečių sąjūdžio ir radio atstovais. Tam reportažui duotas toks pavadinimas: "Kongreso atstovai E. J. Derwinski ramina lietuvius".

Reminti lietuvių visai nereikia. Reikia raminti tik Darbininko ir dar kai kurių neobjektyvių laikraščių skaitytojus, kuriuos Gečys ir kiti panašūs politikieriai savo raštais prigadino labiau už kadaise buvusias peklines knygas. K. Petrokaitis

Archeologas ir vedybos

Kriminalinių romanų rašytoja Agatha Christie prieš vedybas buvo paklausta, kaip ji jaučiasi tekėdama už archeologo? Christie atsakė:

— Aš manau, kad kiekviena moteris turėtų ieškoti archeologo. Tik pagalvokite kokia laimė: juo ji eina senyn, tuo vyras labiau ja domisi.

Tikybės pamokoje

Kapčionas aiškino apie Sodomas ir Gomoro miestus bei jų išdykusius gyventojus. Sakė, kad gerojo Loto žmona, išėdama iš miesto, atsisuko pažūrėti ir pavirto į druskos stulpą...

Mažasis Vytukas pertraukė pasakojimą, sakydamas panašią istoriją:

— O mano mama, kartą važiuodama mašina, pažūrėjo atgal ir parvėrtė telefono stulpą...

Reikia mokėti 2 kalbas

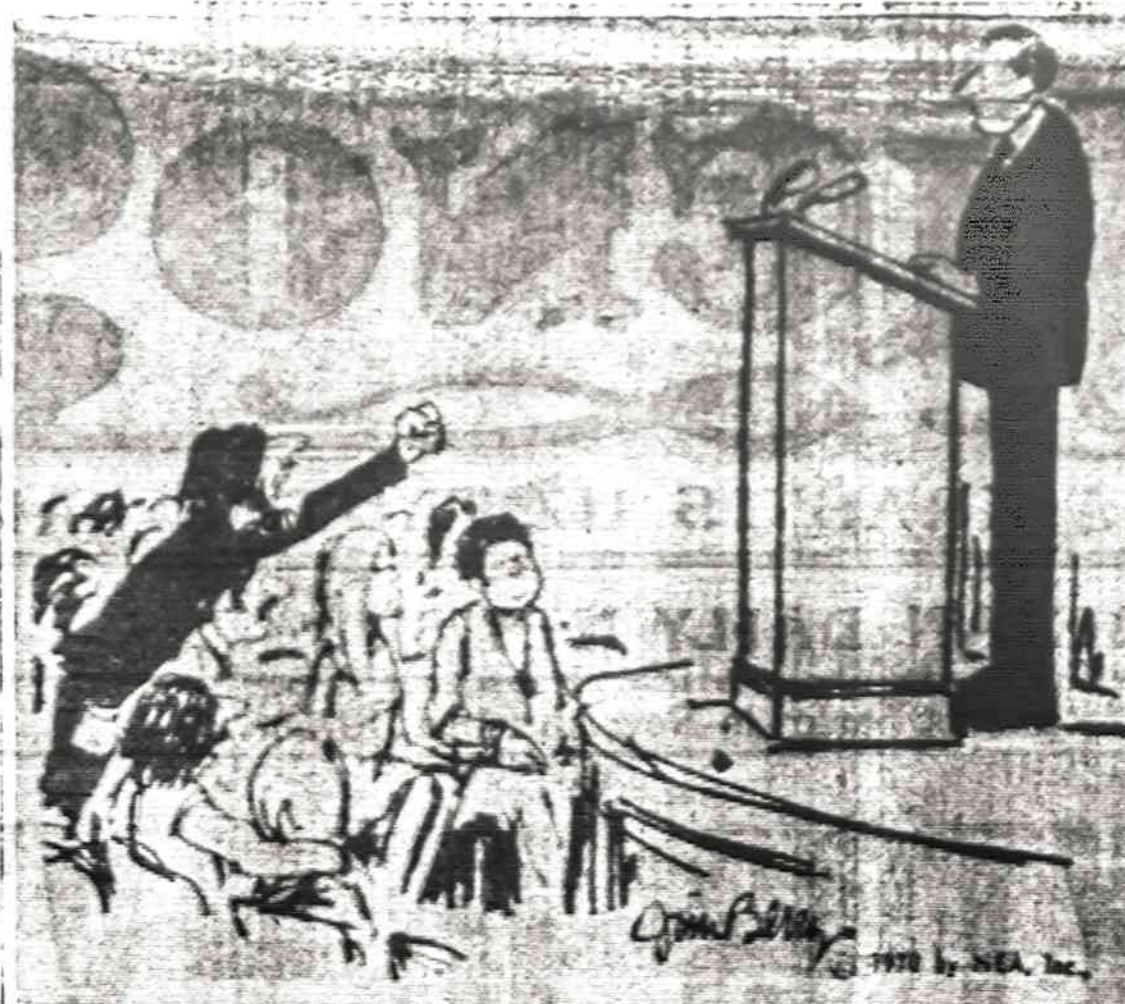
Pelytė išlindo iš urvo su savo vaikais ir mokė juos visokių gyvenimo gudrybių. Staiga išlindo katinas ir ruošėsi pulti pelę ir jos vaikus. Bet pelė pradėjo loti šuns balsu ir katinas kulversčiais pabėgo. Pelė aiškino savo vaikams:

— Tai dabar matote, kaip svarbu yra mokslas, o svarbiausia — antroji kalba...

NEW YORKO LINKSMYBĖS

Skolose paskendusį New Yorką daugelis vadina linksmybių miestu. Nežiūrint gresiančio bankroto, ten linksmybių netrūksta. Darbininko 45 nr. yra tokia žinutė:

Maspheto paradas. Spalio 22 miesto burmistras Beame priėmė Maspheto apylinkės piliečių delegaciją. Iš 10 asmenų delegacijos buvo 3 lietuviai: prel. J. Balkūnas, Julijana Čapukienė ir Elena Matulaitytė. Burmistras šia proga išleido proklamaciją, skelbdamas spalio 29 Maspheto 333 metinio parado dieną. Paradą buvo spalio 26 einant Grand Ave. Jo "Grand Mar-

Amerikos disidentai: — Tu mus visai nesupranti, žmogau. Nemanyk, kad keldami klausimus mes norime į juos atsakymų.

shall" buvo prel. J. Balkūnas. Parado tema buvo "Gay nineties", ir todėl ta proga buvo žymiai atpiginti gėrimai Maspetho užeigose. Alaus butelis kainavo 5 centai, stipresnio gėrimo stikluokas — 15 c.

Ne taip klausė

Stalino laikais vienas žydėlis, stojant į partiją, užklaustas ar turi giminių užsienyje, pasakė neturintis. Po kelių laikų ateina čekistai pas jį atsineša iš pašto paėmę jam adresuotą jo brolio laišką iš Izraelio ir prašo pasiaiškinti, kodėl jis melavęs, nepasakęs, kad turis brolių užsienyje.

Žydėlis aiškinasi: — Aš nemelavau. Jūs ne taip klausėt. Jis nėra užsienyje, jis yra savo tėvynėje. Aš esu užsienyje. K. Pleperis

Burtininkė ir viengungis

Jaunas viengungis nuėjo pas seną burtininkę klausyti pasitarimų. Burtininkė jam pasakė: — Už \$10 aš jums galiu atsakyti į du klausimus.

Viengungis sumokėjo dešimkę, bet išreiškė abejojimą: — Ar dešimkės nėra per daug už du klausimus?

— Tai yra visai teisingai, — atsakė burtininkė ir paklausė: — Dabar sakyk savo antrąjį klausimą...

Nori loti...

Susitiko trys šunys: anglų seteris, prancūzų pūdelis ir rusų vilkinis. Pirmieji buvo patenkinti gyvenimu savo kraštuose, gyvė juos ir nesirengė niekur keliauti. Rusų vilkinis buvo kiek skirtingos nuomonės apie savąjį kraštą, o apie gyvenimą Sov. Sąjungoj taip pasakojo:

Aš turiu ēdalo ir lakalo veik visą laiką, bet tikrumoje svajoju keliauti į Ameriką. — Kodėl? — teiravosi seteris ir pūdelis. — Matote, aš kartais noriu paloti...

Valstybinė paslaptis

Kruščiovo laikais Sov. Sąjungoj slapta pasakodavo tokį anekdotą:

"Vienas rusas pradėjo lakstyti po Kremlių ir šūkaukti: — Kruščiovas kvailys, Kruščiovas beprotis..."

Jis buvo suimtas ir nubautas 23 metus kalėjimo — 3 metus už įžeidimą kompartijos sekretoriaus...

kretoriaus ir 20 metų už valstybinės paslapties išdavimą.

Norėtų arčiau keliauti

Moskvos universiteto profesorius aiškino studentams apie keliones į tolimąsias erdves ir savo paskaitą užbaigė tokia paryžyka:

— Mes greitai galėsime keliauti į Marsą, Plutoną ir Venerą.

Vienas studentas paklausė: — Bet kada mes galėsime keliauti į Paryžių, Vieną arba į Washingtoną?

Išnuomojamos senelės

Gyvenime ir pasakose senelės yra geriausias vaikų globėjos ir jų draugės. Ta aplinkybė geriausiai išnaudojo italų grafinė Gianna Bassi. Ji Romos mieste įsteigė senelių Rent-a-granny agentūrą vaikams daboti. Romėnų šeimos, kur nors išvykda, galės palikti savo vaikus geroje rankose, išnuomodamos senelę.

Rent-a-granny agentūra, be abejo, yra aukštų kvalifikacijų, nes grafinė Bassi iki šiol priėmė tik 35 iš 200 kandidačių.

Naujausias biznis

Egg Harbor apylinkėj, New Jersey valstijoje, atsirado naujas biznis su keista iškaba — "Barkwoods Kennels". Tai pirmieji namai pasenusiems šunims.

Negerai, kad juose toleruojama diskriminacija: išlaikymas ir užlaikymas šunų nėra vieno. Nevenoda ir kaina — nuo 90 iki 140 dol. už šunį per mėnesį.

Brisiai turi savo privačias būdas, pagedaujant ir lovas, taip pat bendrą maudyklę žiemą šildomam, o vasarą vėsinamam name. Turi taip pat privačius pasivaikščiavimo takus.

Viskas būtų labai gerai, tik dabar kils nauji klausimai, ar žmonės sušunėjo, kaip iki šiol kai kurie teigė, ar šunys sužmonėjo? S. Bukis

Blogi kareiviai

Kai Sov. Sąjungos 1-sis komisaras Kosyginas lankėsi ukrainiečių sostinėje Kievo mieste, Agitpropas įsakė Krašto apsaugos komisarui sveikinti jį 24 patrankų šūviais. Šūviams nudaidejus, priešo milicininko senutė ir paklausė:

— Kokie ten dabar mūsų kareiviai. Sovė, šovė ir nė vienas nepataikė...

Medžiaga pamokslams

Jonaitis: — Mano žmona vėl iūrino į kšenes praėjusią naktį. Petraitis: — Ką ji ten rado?

Jonaitis: — Ko visuomet ieško — medžiagos pamokslams.

Smulkūs daiktai

Ji: — Čia ant stalo palikau maudymosi kostiumėlį. Kur jis yra?

Jis: — Žiūrėk, mieloji, po cigarečių dėžute.

Vedybos be priežasties

— Kokios priežastys jus verčia vesti mano dukterį, — paklausė tėvas. — Jokios priežastys: aš ją myliu, — atsakė jaunikis.

Bloga apylinkė

— Tamsta kapitone, sakote esat gimęs blogoje apylinkėje? Ar tai yra tiesa? — paklausė korespondentas pasigirti mėgstantį policijos kapitoną.

— Tikra tiesa. Jei jūs toje apylinkėje pamatysite šunį arba katę su uodega, tai žinokite, kad jie yra atbėgę iš kitos apylinkės, — pareiškė kapitonas sensacingas istorijas mėgstantiam korespondentui.

Vilkas avių garde

Šią vasarą San Francisco mieste įvyko tarptautinis istorikų suvažiavimas. Jame dalyvavo gausi Sov. Sąjungos delegacija. Vienas jos delegatas, S. L. Tiškvinskis, buvo išrinktas žmogaus teisių komisijos pirmininku.

Pasirodė, kad tas Tiškvinskis tikrai yra didelis žmogaus teisių

ekspertas. Vokiečių laikraščio Rheinischer Merkur žiniomis jis buvo Sov. Sąjungos slaptosios milicijos NKVD ir KGB aukštasis pareigūnas.

Magaryčios

Amerikiečiai nėra skubūs darbe: jau pradeda švesti 200 m. nepriklausomybės sukaktį, bet dar nesutaisė plyši Laisvės varpe.

Dauguma žino knygas tik iš pagal jas pagamintus filmus.

Ekonominė geografija sužino, kad beveik visi pasaulio kraštai prieina prie Amerikos.

Faraonai galėtų sėkmingai valdyti savo imperiją už pinigų, kurie išleidžiami dabar apie juos filmams.

Sėkmingas biznierių turi žmoną, sekančią, ką reikia da-

ryti ir sekretorę, kuri tai padaro.

Kodėl dauguma nori būti autobuso priekyje, kelio viduryje, o bažnyčioje prie durų?

Vienas matė, kai raudonasis paukštėlis, vadinamas kerdinolu atskrisdamas į miestą nuo blogo oro pamėlynavo.

Dabar vaikai išmoka greičiau vairuoti automobilį negu vartoti dulkių siurbį, žolė piauoti arba sniegui valyti mašiną.

Kai kurie modernistai, atrodo, labiau bijo policijos, negu plėšikų.

I vieną Californijos mokyklos klasę, aiškinant apie saugų vairavimą, pro sieną įvažio mašina.

Laimingas vyras, kuris turi žmoną ir žiebtuvėlį — abu dirbančius.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

7722 George St. La Salle, P.Q., Montreal 690, Canada (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prasome iškirpti ir prisiusiti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu. (Pavardė ir vardas) (Tikslus adresas)

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Kviečiame į Felikso Vaitkaus skridimo 40 metų sukakties

BANKETA

Sekmadienį, š. m. lapkričio 16 d.

POLONIA GROVE SALĖJE

4604 ARCHER AVE.

(Prie 46-tos gatvės), Brighton Parke

Prisiminsime transatlantinio lakūno FELIKSO VAITKAUS prieš 40 metų skridimą per Atlantą ir kelionę į Lietuvą.

VAKARIENĖ,

MENINĖ DALIS

IR ŠOKIAI

Orkestrui vadovauja — G. JONIKAS. Pradžią: 4 val. popiet.

Vakarienė su šampanu asmeniui 10 dol.

MINEJIMĄ RUOŠIA NAUJENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto raštu

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1-6100.

Bus didelė Felikso Vaitkaus skridimo dokumentų paroda. Pranešimas, kaip tas skridimas buvo suorganizuotas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abros knygą aprašantį pasukitini 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeidimo Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos sąjogos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kunų viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 būryniai ir 314 veiksmingų žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-

kyrai ir kt. Norintieji šią knygą išsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

SIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIESE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00. Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Keilones po Europą išpūdziai. Dabar tik \$2.00. Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtą knygą galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių kovą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota 300 psl. kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidzdas aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Inturisto ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTEJE. 94 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atstiklanti darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

LIETUVOS TEISMAI

(Tęsinys)

3) Klaipėdos krašto teismai

Klaipėdos kraštas, esant jam Lietuvos valdžioje (1923.II.15—1939.III.23), pagal šio krašto konvenciją, jo statutą ir ten užsilykusius Vokietijos įstatymus su vėliau padarytais kai kuriais jų pakeitimais bei papildymais turėjo savo atskirus autonominius teismus, būtent: 5 valsčiaus teismus (Amtsgericht) ir vieną apygardos teismą (Landgericht). Valsčių teismai buvo Klaipėdoje, Šilutėje, Rusnėje, Priekulėje ir Vaišvilėje, o apygardos teismo būstinė buvo Klaipėdoje.

Valsčiaus teismams, kaip I teismo instancijai, priklausė visos civilinės bylos, išskyrus ištuokos bylas, ir mažesnę baudžiamosios bylos, o apygardos teismas veikė kaip apeliacinė instancija valsčiaus teismų byloms ir kaip I instancija toms byloms, kurios iš valsčiaus teismų kompetencijos buvo išimtos, įskaitant čia ir ištuokos bylas. Bylos dėl nusikaltimų darbų valstybės saugumui iš šių autonominių teismų kompetencijos buvo išimtos, jos priklausė respublikiniams teismams.

Valsčiaus teismas buvo vien-

asmeninis teismas, bet daugumą jam pavestų baudž. bylų teisejas sprendė kartu su dviem tarėjais (Schöffens). Apyg. teismas buvo koleginiis teismas, sudėjęs iš teismo pirmininko, skyriaus pirmininko ir kitų šio teismo teisėjų, jis, veikdamas kaip I teismo instancija, jam pavestas baudž. bylas sprendė su priekusiais sprendėjais (Geschworene, Schwurgericht).

Skirti šių autonominių teismų teisėjus buvo pavesta Klaipėdos krašto direktorijai. Teisėjai skiriami asmens turėjo būti diplomuoti teisininkai, atlikę nustatytą kandidato (Referendar) stažą ir išlaikę teisėjo (Assessor) egzaminus.

Aukščiausia instancija Klaipėdos krašto autonominių teismų byloms buvo Lietuvos Vyr. Tribunalas sudarytas specialus Klaipėdos krašto skyrius, apie kurį jau yra kalbėta anksčiau. Šis skyrius veikė kaip revizinis teismas. Be to, šis skyrius dar buvo aukščiausias teismas Klaipėdos krašto administracinėms byloms ir to krašto teisėjų drausmės byloms. Taip pat, kaip jau anksčiau pastebėta, jis taip pat sprendė bylų priklausomybės ginčus tarp Klaipėdos krašto

Oregono valstijos, Corvallis miestelio gyventojas Tom Woods laimėjo Pan American šokimo aukštą rungtynės, peršokdamas 7 pėdas ir 4 1/2 colius. Jis bandė dar pagerinti savo rekordą bet jam nepavyko. Jis labai gražiai palinko užpakalinį, bet užpakaliniai jo raumenys palietė lazdą.

teismų bei tarp šių pastarųjų iš vienos pusės ir to krašto vietinių administracijos organų iš kitos pusės.

Klaipėdos krašto autonominių teismų priežiūra buvo pavesta Vyr. Tribunalo Klaipėdos krašto skyriaus pirmininkui.

4) Ipotekiniai reikalai

1936.XII.4 d. buvo paskelbtas Ipotekos įstatymas (Vyr. Žinios — nr. 560), kuriuo visoje Lietuvoje nuo 1938.I.1 d. buvo įvesta ipotekinė sistema. Vykdamas tą įstatymą, nekilnojamiems turtams jame numatyta tvarka ipotekuoti bei kitiems jo uždaviniais atlikti pagal tam reiklų padarytą Teismų santvarkos įst. papildymą (Vyr. Žinios — nr. 559 1936.XII.3) buvo sudarytos apskrityų ipotekos įstaigos. Jos buvo įsteigtos Kaune, Alytuje, Kaišiadoryse, Kėdainiuose, Raseiniuose, Ukmergėje, Šiauliuose, Kretingoje, Mažeikiuose, Tauragėje, Telšiuose, Panevėžyje, Biržuose, Rokiškyje, Utenoje, Zarasuose, Marijampolėje, Lazdijuose (Seinų apskrityje) Šakiuose, Vilkaviškyje ir vėliau Vilniuje, kai šis miestas su apylinkėmis vėl buvo atitekęs Lietuvos valdžiai. Šios ipotekos įstaigos buvo įsteigtos čia paminėtų vietovių apylinkių teismuose ir tokio teismo teisėjas (kur buvo daugiau, negu vienas, tai kuris vienas jų) ėjo kartu ir ipotekos teisėjo pareigas, o jam talkininkavo ipotekos knygų vedėjas, skiriamas Teisingumo ministro, apyg. teismo pirmininkui pristačius.

Suvalkiijoje jau iš seno veikė ipotekinė sistema ir ji, Lietuvai atsikūrus, buvo palikta ir toliau veikti. Čia buvo 2 rūšių ipotekos įstaigos: a) stambiems nekilnojamiems turtams — apygardinė ipotekos įstaiga prie Marijampolės apyg. teismo ir b) mažesniems — apskrityų ipotekos įstaigos. Šios pastarosios buvo kiekvienoje apskrityje jų centruose buvusiose taikos (vėliau — apylinkės) teismuose, išskyrus tą Suvalkiijos dalį, kuri buvo įjungta į Kauno apskrity, bet liko priskirta Marijampolės apskr. ipotekos įstaigai. Apskrities ipotekos įstaigai vadovavo ir ją tvarkė teisėjas, kurio teisme tokia įstaiga buvo, o teismo sekretorius kartu ėjo ir ipotekos sekretoriaus pareigas. Reikalingus nutarimus darė kolegija, kurią sudarydavo

čia paminėtas teisėjas, vietinis notaras ir minėtas sekretorius. Pradėjus veikti 1936 metų Ipotekos įstatymui, čia aptarta Suvalkiijos ipotekinė sistema buvo perorganizuota pagal to įstatymo reikalavimus.

Turint galvoje ipotekinės sistemos uždavinius, čia dar tenka paminėti, kad kitai Lietuvos daliai Kaune buvo Vyrinio notaro įstaiga. Čia Vyrinis notaras tvirtindavo kitų notarų sudarytus nekilnojamojo turto aktus, duodavo liudymus nekilnojamiems turtams įkeisti, rinkdavo nekiln. turto draudimo straipsnius, tvarkė notarinę archyvą ir išdavinėjo iš jame buvusių knygų išrašus bei aktų ir dokumentų nuorašus. Įgyvendinus visoje Lietuvoje ipotekinę sistemą pagal 1936 m. Ipotekos įstatymą, Vyr. notaro institucija buvo panaikinta.

5) Buvę teismų pirmininkai ir teisėjai

Paskesnioji teismų personalinė sudėtis prieš Sovietų Rusijos 1940 m. įvykdytą Lietuvos okupaciją yra buvusi tokia: 1) Vyr. Tribunalas buvo: pirmininkas L. Cipijauskas, baudž. skyriaus pirmininkas J. Brazinskas, civ. skyriaus pirmininkas S. Petrauskas ir teisėjai — P. Adomavičius, S. Baltūsis, J. Boreiša, M. Bruzdėlinas, Č. Butkys, J. Grigaitis, S. Leonas (paskirtas 1940 m. gegužės mėn.), M. Mataitis, A. Milčinskas, N. Morkvėnas, J. Staškevičius, A. Vaitonis ir karinis teisėjas plk. J. Matulevičius; 2) Apeliacinioje Rūmuose buvo: pirmininkas J. Gudauskis, antrininkas S. Dorosukas ir teisėjai — A. Augustauskas-Bredikas, E. Balbachas, P. Budrevičius, K. Kazlauskas, P. Niuneva, M. Rašinskas, S. Sasnauskas ir V. Šarka; 3) Kauno apyg. teisme buvo: teismo pirmininkas K. Žalkauskas, baudž. skyriaus pirmininkas J. Žilinskas, civilinio skyriaus pirmininkas S. Žilinskas ir teisėjai — V. Balvočius, Pr. Duoba, S. Jackevičiūtė, J. Juodelis, Pr. Kavaliūnas, J. Krulickas, J. Leonas, N. Mackevičius, A. Maliukevičius, A. Mickevičius, St. Morkeliūnas, J. Navikas, T. Šliogeris, J. Vaičiulis, A. Valavičius, St. Vazys, St. Zienius ir St. Žilys; 4) Marijampolės apyg. teisme buvo: teismo ir kartu baudž. skyriaus pirmininkas A. Skrinskas, civ. skyriaus pirmininkas V. Goštautas ir teisėjai — Vl. Bukaveckas, J. Giedrikas, K. Juknevičius, K. Kybartas, J. Krikščionas ir St. Stonis; 5) Šiaulių apyg. teisme buvo: teismo ir kartu baudž. skyriaus pirmininkas Pr. Baranauskas ir teisėjai P. Atkočaitis, V. Bortkevičius, J. Franckevičius, P. Jonkus, J. Mielys, B. Pečkauskis, J. Stanevičius, St. Šimoliūnas ir L. Vrubiauskas; 6) Panevėžio apyg. teisme buvo: teismo ir kartu civ. skyriaus pirmininkas Kl. Arminas, baudž. skyriaus pirmininkas J. Zdanavičius ir teisėjai — J. Čelkus, M. Jokubauskas, A. Naujokaitis, Z. Rusteika, K. Šlėnys, L. Vaba-

las, St. Valentinavičius ir J. Vasiliauskas;

7) Vilniaus apyg. teisme buvo: teismo ir kartu baudž. skyriaus pirmininkas F. Bugailiškis, civ. skyriaus pirmininkas J. Mičiulis ir teisėjai — K. Domaševičius ir Br. Ivanauskas;

8) apylinkių teismų teisėjais tada prieš Sovietų Rusijos okupaciją buvo: A. Aleksandravičius, A. Ambraziejus, L. Andrijauskas, A. Ankudavičius, A. Andriulaitis, K. Bartkus, P. Beleckas, J. Blūzas, D. Bražas, R. Burokas, V. Dailidonis, J. Danulaitis, J. Dobrovolskis, A. Dulevičius, V. Galdikas, A. Gailiūsis, J. Garmūtė-Eitutiene, J. Gaška, A. Gerulaitis, J. Gylis, A. Graunas, A. Gražys, R. Jakštas, J. Jakučionis, St. Jankūnas, J. Januška, J. Jasiukevičius, P. Jočys, A. Jucevičius, V. Juškys, J. Kairys, P. Kairys, L. Kalnietis, J. Kanišauskas, P. Karoblis, J. Kasakaitis, J. Katilius, L. Kontrimavičius, E. Korzonas, J. Kregždė, P. Kubilius, A. Kudirka, S. Kuklys, V. Kumpikevičius, H. Lukoševičius, A. Maškauskas, J. Masaitis, J. Meškauskas, St. Miežinis, P. Mikšys, V. Mykolaitis, M. Milvydienė, V. Montvila, Ig. Morkus, J. Motiekaitis, L. Murelis, K. Navasaitis, N. Paulavičius, J. Petrušaitis, St. Pračkaila, E. Protas, A. Račys, A. Ragelis, A. Remeza, A. Rimkevičius, St. Ryselis, V.

Ruša, A. Sagatys, A. Simanavičius, J. Slavėnas, J. Stanaitis, K. Stepšys, P. Šlapelis, P. Šniokaitis, B. Uogintienė, V. Užuris, T. Vaitiekūnas, A. Valiulis, J. Vembrė, J. Viskanta, B. Vitkauskas, Pr. Zabielskis, St. Zentelis, V. Žoštautas ir J. Žukaitė-Gaudušienė.

Seniau teismų pirmininkais yra buvę: 1) Vyr. Tribunalas — A. Kriščiukaitis (pirmininkas), 2) Kauno apyg. teisme — Vl. Mačys (pirmininkas), S. Petrauskas, J. Grigaitis, A. Dubinskas, 3) Marijampolės apyg. teisme — J. Stankūnas (pirmininkas), L. Cipijauskas, J. Žukauskas, 4) Šiaulių apyg. teisme — F. Bugailiškis ir Panevėžio apyg. teisme — J. Danauskas ir J. Gudauskis.

(Bus daugiau)

SKAITYK IR KITĄ PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIEŖASTĮ "NAUJENAS"

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnįjį Amerikos lietuvių Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žinoti ar vasaros pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijus kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateliams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvytųjų gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ" ADMINISTRACIJOJE

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įršta, 592 psl. \$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įršta, 464 psl. \$6.00
Dr. Karys Grinys, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršelis. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštasis virš. \$5.00
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., įršta — \$3.00, minkštasis virš. \$2.00; II dalis, 225 psl., įršta — \$3.00, minkštasis virš. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įršta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis virš. \$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE
LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiugiančius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkio atrodą tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiria Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas siūnu — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čeki arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaišvilėnė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos Kšeniūno formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jūzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellonis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖS SEJA. Eilėraščių, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie šventintus lietuvių senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilelis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Belys Rūka, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50
12. Petras Sagatys, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatys, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščių, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščių, 80 psl. \$2.50
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgauti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite i Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiluntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiluntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

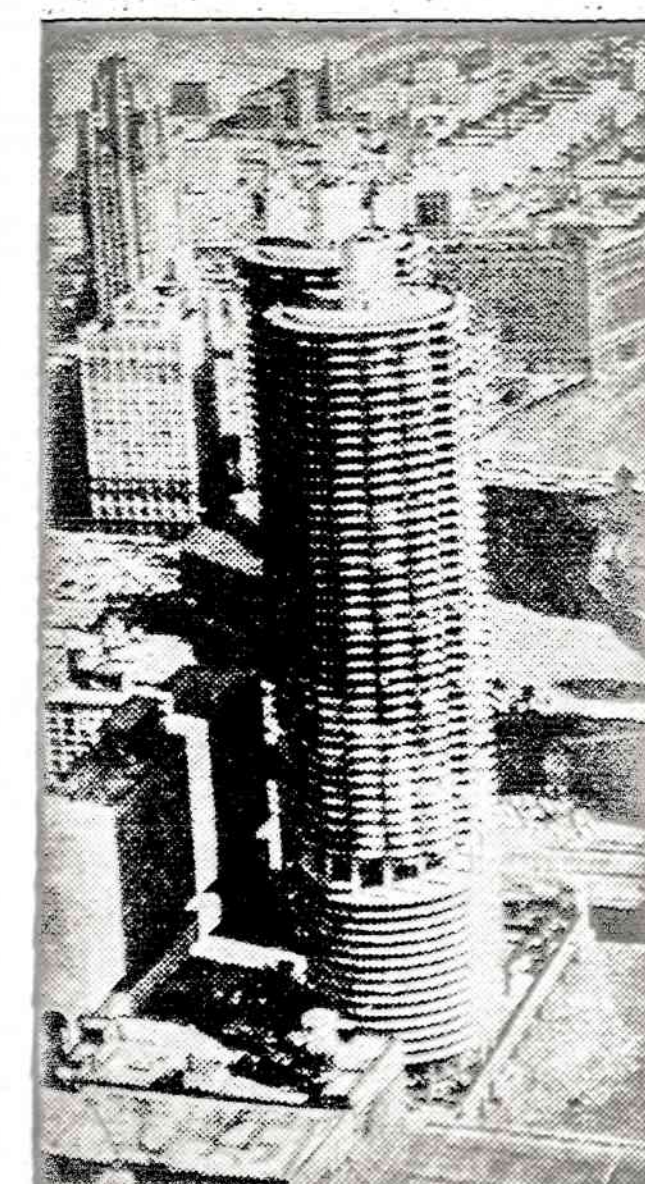
Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3078

Ištaigos pletuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$18.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$28.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$28.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
Metams	\$31.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Naujienuose:	
Metams	\$30.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
Metams	\$28.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Meluoja per akis

Vilniuje komunistų partijos centro komiteto laidžia ma Tiesa kiekvieną dieną išsina keturių puslapių. Tiesos redakcija gali naudoti didžiausias sumas, gaunamas iš valstybės išdo. Ji turi patį didžiausią kolektyvą. Dabartinio metu Tiesoje dirba 40 žmonių, ant kiekvieno puslapio po dešimt gerai apmokamų rašytojų. Kiekviena korespondencija eina per kelias rankas, specialistai tikrina, kad kuris nors korespondentas neprasilenktų su nustatyta politine linija. Tik gerai patikrinta ir peržiūrėta žinutė nešama į rinkyklą.

Savo laiku Lietuvos Žinias prirašydavo Jonas Kardešis su Miku Januškevičium. Jiems padėdavo vienas kitas jaunas žurnalistas, paruošdamas atkarpas ir prižiūrėdamas tarptautines telegramas. Tuo pačiu metu Lietuvos Aids dirbo virš 20 žmonių, gaunančių algą už visus straipsnius ir žinutes. Lietuvos Žinios labai sunkiai vertėsi, nepajėgė didesnių algų mokėti, bet Lietuvos Aidas savo redaktoriams ir bendradarbiams galėjo mokėti didesnes sumas. Abu laisvoje Lietuvoje leidžiami dienraščiai buvo didesni ir įvairnesni, negu šiandien Vilniuje leidžiama Tiesa, bet Tiesoje šiandien dirba du kartu daugiau žurnalistų, negu dirbo Lietuvos Žinios ir Lietuvos Aids kartu sudėjus.

Tiesos redaktoriai dar ir tuo nepatenkinti, jie nepajėgia prirašyti partijos dienraščio. Jie pradėjo traukti tulkon "neetatinius" korespondentus iš kaimų ir miestelių. Jiems labai rūpi pigiai gauti didesnį "neetatinį" žurnalistų skaičių, kad galėtų pajavairinti ir suidominti laikraštį. Į kolchozus ateinančio dienraščio niekas nebeskaito, nes mažai ką įdomaus jame randa. Redakcija mano, kad "neetatiniai" korespondentai galės pataisyti reikalą ir sukels didesnį susidomėjimą valstybei labai brangiai kainuojančiu dienraščiu.

Vilniuje leidžiamai lietuviškai Pravdai nesiseka, nes ji per akis meluoja. Ji meluoja apie Lietuvos "prisijungimą" prie Sovietų Sąjungos, meluoja apie pakilusį "ekonominį ir kultūrinį gyvenimą", meluoja ir apie pagrindines žmogaus teises. Tiesos redaktoriai žino, kad Brežnevas pasizadėjo tas teises respektuoti, bet jiems taip pat aišku, kad jis negali to padaryti. Jie per akis privalo meluoti, kad nežinančius įtikintų, jog jau dabar, kai uždaryta visa lietuvių spauda ir lietuvis privalo bi-

KUR ATSIDURĖ

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ?

(Tęsinys)

1973 m. įvyko JAV LB VII Tarybos rinkimai visų didžiausių Vidurio Vakarų apygardoj. Balsuotojai pastebėjo įvairiose rinkimų apylinkėse ne-

joti okupantui priešingos minties ištarti, skelbia šitokią dalyką:

"Mūsų visuomenės politinė sistema užtikrina piliečiams plačias teises, siekia kiekvieną įtraukti į aktyvią visuomeninę veiklą. Socialistinė demokratija aprėpia ne tik politinio gyvenimo sferą, bet ir ekonomiką, gamybos valdymą, žodžiu, visą ratą klausimų, tiesiogiai susijusių su darbo žmonių interesais bei poreikiais. Neetatiniai korespondentai turi visas galimybes gilintis į įvairiausias problemas, padėti įgyvendinti didingus komunizmo statybos uždavinius. Jų arsenale — įvairūs reidai, postai svarbiausiose objektuose, neetatiniai skyriai ir daugelis kitų veiklos formų. Redakcijų darbuotojai, pasitelkdami neetatinius korespondentus, gali giliau ir įtikinamiau parodyti, kaip įgyvendinami deivintojo penkmečio planai, socialistiniai išpairogojimai, kaip kovojama už gamybos efektyvumą, darbo našumo augimą" Tiesa, (1975 m., sp. 29 d., 1 psl.).

Tiesos redaktoriai meluoja, kai jie tvirtina, kad dabartinė valdymo sistema užtikrina piliečiams plačias teises. Ji leidžia piliečiams tikrai vykdyti Maskvoje mažos specialistų grupelės paruoštus planus ir nustatytas taisykles. Maskvoje nustato, kas sovietų imperijai bus reikalingi šiais ir kitais metais. Krašto piliečiai privalo taip išsiriokuoti, kad jie galėtų tikrai ta kryptimi nukreipti visą savo energiją.

Redakcijose sėdintieji redaktoriai, gaunantieji etatinės algas, pagal naujai nustatytas kategorijas, nepajėgia toliau gadinėti lietuvių kalbos ir keisti lietuviškų žodžių prasme. Vyriausybė įsakė kolchozams ir net privatiems asmenims vežti žemės produktus ir atiduoti į valstybės sandėlius. Redaktoriai privalo rašyti, kad žemdirbiai "pardavė" valstybei javus, pieną, riebalus. Redaktoriai žino, kad darbininkai privalo dirbti jiems paskirtą darbą ir net lenktyniauti, bet jie privalo rašyti apie darbo našumą ir apie gaminių geriausią kokybę. Redaktoriai žino, kad krašte netaikomos pačios pagrindinės demokratijos taisyklės, bet jie privalo rašyti, kad rusų primesta "socialistinė demokratija" apima visas politines formas.

Melavo Stalino pastatyti propagandistai, kai jie kalbėjo apie Lietuvos "prisijungimą" prie Sovietų Sąjungos, meluoja ir Brežnevo propagandistai, kai jie kalba apie "socialistinę demokratiją". Nepajėgė didesnio susidomėjimo okupuotoje Lietuvoje sukelti etatiniai redaktoriai, nepajėgė to padaryti darban įtraukiami "neetatiniai" atšargon išėję mokytojai, įvairių valstybės įstaigų pensionieriai ir atleidžiami kolchozų ir sochozų pirmininkai bei agronomai. "Neetatiniai" korespondentai suteiks šiek tiek daugiau informacinės medžiagos redakcijose sėdintiems čekistams, sekantiems okupantams pavojingas mintis.

Z. DAHLIDKA

skundų nesvarstė ir visas reikalus užbaigtas, žodžiu, pridėjo savo antspaudą, kad rinkimai teisėti, viskas praėjo teisingu keliu ir kas šiuo reikalu rodys nepasitenkinimą, netylės, ieškos teisybės, tai kiekviena proga to pat spaudos bus paskelbtas LB grioviku, anarchijos kėlėju ir kitais "šaukais" epitetais.

Pasibaigus rinkimams, rinkimų komisija turi perduoti visus dokumentus LB apylinkės valdybai, kurios ribose balsavimai buvo atlikti. Kai kurios Vidurio Vakarų LB apylinkės laukė tų dokumentų, raštu prašė rinkimų komisijų dokumentus prisiųsti ir pagaliau kreipėsi į Garbės Teismą priversti rinkimų komisijas balsavimo dokumentus perduoti apylinkių, valdyboms, Garbės Teismas prašymus patenkino, bet rinkiminės komisijos iki pat šių dienų tų dokumentų apylinkių valdyboms nepristatė... Kodėl aukštesnė JAV LB pareigūnai neįsake vykdyti Garbės Teismo sprendimą? Kodėl to sprendimo nepaskelbė PLB puslapiuose? Kodėl jie čia bergždžiai kalba apie demokratiją ir nevykdo paprasčiausių jų linkinujamos demokratybės dėsnių? Štai kitas pavyzdys!

Chicagoje, gausiausioje visoje JAV LB Marquette Parko apylinkėje šaukiamas metinis narių susirinkimas, kuriame reikės išrinkti trečdalį valdybos narių pagal LB statutą ir pagal valdybos pasiūlytą susirinkimo darbotvarkę. Apylinkės nariuose jau iš seno buvo atsiradusi nesantaika. Nesutariama dėl santykių su pavergtąja tauta, mokyklinio vadovėlio ir kitais klausimais. Susirinkimas gausus, nuotaikos įtemptos. Berenank susirinkimo pirmininką turės paašikėti katros grupės šalininkų atsilankė daugiau. Pasirodė, kad apylinkės valdybos opozicija buvo gausesnė. Ji išsiriuko savo pirmininką ir, vietoj išrinkus trečdalį valdybos narių, išrinko visą naują valdybą ir kitus LB apylinkės pareigūnus. Rinkimais nepatenkinti senoji valdyba kreipėsi į Garbės Teismą, kuris pripažino, kad visi tie rinkimai buvo neteisėti, grąžino į pareigas senąją valdybą, papildant ją tais asmenimis, kurie šiame susirinkime berenank naująją valdybą gavo daugiausia balsų.

Garbės Teismo sprendimas aiškus, bet nepalankus PLB ir JAV LB vadams, o todėl jis nevykdomas ir visiškai neskelbiamas PL puslapiuose. Kiek vė-

liau ši teisėtoji Marquette Parko apylinkė ir PL straipsniuose paskelbta bendruomeninio darbo griovėja. Apie ją PL nr. 13, 1975 straipsnyje "JAV LB susirinkimai" šitaip rašoma:

"Reorganizuotos LB Marquette Parko veikėjai tvirtai laikosi savo pozicijoje: atmetė ir žodžiu ir raštu pateiktus bendro darbo siūlymus".

Kokius žodžiu ir raštu siūlymus gali teikti neteisėtai išrinkta naujoji apylinkės valdyba? Jai Garbės Teismas nurodė likviduotis...

Minėtas Garbės Teismo sprendimas, kuris nepalankus LB vadovybei PL neskelbiamas, bet Cicero LB reikalais sprendimas, palankus šiai LB vadovybei, ryškiai PL skelbiamas ir laukiama jo įvykdymo.

Yra ir daugiau pavyzdžių savotiškai išaiškintos bendruomenės demokratijos, kuria mau namas mažumai apinasris ir siekiama tulkos bei paklusnumo.

Ką gi padorus LB narys, būdamas mažumoj ir opozicijoje vadovybei, sekdamas LB veiklą, skaitydamas PL puslapiuose daugybę pamokslų apie demokratiją, gali daryti, kaip jis turi elgtis?

Tūlas, visa tai išgyvendamas, pasišalino nuo LB kiek toliau, kitas sukandęs dantis tyli ir ignoruoja negeroves, nes esą dar atsiranda LB žmonių, kurie nori dirbti ir šį tą atlieka, trečias metasi kovon prieš PLB ir JAV LB ir kuria lygiagrečią LB.

KAS DARYT?

Iškeltas PLB ir JAV LB vadovybės šališkumas ne jos žeminimo tikslais lietuvių visuomenės akyse, bet parodyti, kad žmonės, kurie dažnai kitus kaltina nebendradarbiavimu, LB griovimu, anarchija ir visokiais kitais kaltinimais, patys yra tiek pat kalti, kaip ir jų apkaltintieji. Kaip paprastai teisybė yra kur tai per vidurį. Todėl ieškant kelių PLB ir JAV LB išvesti iš visų negerovių ir grąžinti vieningon veiklon, reikia visiems LB nariams parodyti juo daugiau geros valios bei subrendimo. Šiam ryžtui dabar yra geriausias laikas: artėja JAV LB VIII Tarybos rinkimai. Visiems LB nariams be jokių skirtumų dalyvaujant šiuose rinkimuose automatiškai išsispresstų visa nesantaika, kurioje LB atsidūrė. Bet šie rinkimai iš tikrųjų turi būti demokratiškai atlikti ir be mažiausių priekaištų. Todėl siūlome:

1. Sudaryti JAV LB VIII Tarybos vyriausiąją rinkimų komisiją, kurion nariais įeity JAV LB ir RB atstovai;

2. Tokiu pat visų JAV LB sluogsnų atstovavimo principu neatidėliojant sudaromos ir LB apylinkių rinkimų komisijos;

3. LB apylinkių komisijos paskelbia ir atlieka LB narių registraciją ir sąrašus persiunčia JAV LB VIII Tarybos vyriausiajai rinkimų komisijai;

4. JAV LB VII Tarybos rinkimų taisyklės pakeičiamos ir rinkimai vykdomi visuotiniu, tiesioginiu, lygiu ir slaptu balsavimu proporcingąją rinkimų tvarka;

5. Balsavimuose dalyvauja tik iš anksto LB apylinkėje įsi registravusieji nariai ir kiekvienas balsuotojas pasirašo narių sąrašė ties savo pavarde. Paštu balsuoti gali tik tie LB nariai, kurie iš anksto gauna savo apylinkės valdybos balsavimo raštų pažymėjimą ir pasirašo narių sąrašė;

6. JAV LB VII Tarybos rinkimų taisyklės pakeičiamos:

a) nustatomas dviejų savaitų laikas nuo rinkimų dienos skundams Gerbės Teismui paduoti.

b) Per dvi savaites nuo rinkimų komisija visus rinkimų dokumentus perduoda savo LB apylinkės valdybos sekretoriui.

c) JAV LB Garbės Teismas gali ir savo nuožiūra be jokių skundų svarstyti ir spresti jo narių pastebėjus JAV LB Tarybos rinkimų neteisėtumus bei netikslingumus.

(Iš Sėjos)

(Pabaiga)

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS O KAS TU?...

50

Paprastai tai atliekama tyliai ir prie elektros kėdės esama dar celiu, kur paprastai nusikaltėlis nugabenamas anksčiau nei pats sužino tikrąją egzekucijos datą. Čia esą duodama jam proga, jei nori, sutvarkyti ir savo sielos reikalus. Tokie paprastai daug ramiau pasitinka ir neišvengiamai mirtį. Ir šitaip nors visi ją sutinka su siaubu, bet yra, kurie išoriniai parodo ramų susivaldymą, kiti dirbtinai bando juokauti, ar išsikeikti. Vedamas į trečiąją aukštą, eidamas koridoriu dar pasižiūrėjo į tą celes, kur anksčiau sėdėjo tas rudaplaukis kalnys. Jo ten nebebuvo, bet jo vietoje vaikščiojo kitas neramus jau subrendęs vyras, gal būtų, galvodamas, kaip jam pavyks išsisukti iš elektros kėdės.

Nauja vieta jam geriau patiko ir atrodė kažkodėl jaukia. Nuodugnai apžiūrėjęs savo naują celę, jis pažvelgė ir pro langą. Kalėjimo kiemas iš čia geriau buvo matomas ir tas plačiašakis medis, į kurį anuomet matė nusileidžiantį juodą sparnuotį, atrodė irgi daug gražiau. Trečios dienos vakare jis vėl buvo prikeltas koridoriuje kilusio triksmo, primenančio jam egzekucijos vaizdą. Tačiau jis jam vėliau atnešė pragiedrulių, kurių nepamiršo visą gyvenimą.

Tas koridoriuje išgirstas triukšmas greit artėjo prie jo celės durų. Subraškėjo durų užraktai ir sargybiniai atitėpė jauną vyrą, įstūmė pas jį ir vėl užrakino duris. Įstumtas į kabiną ir durų geležinius virbalus rėkė, keikė ir kojomis spardė jų apačią. Tik kai sargybinių žingsniai nutolo, atsigrėžė ir apsidairė. Pamatęs stovintį prie lovos Denny, išplėtė akis ir žengė žingsnį, atsistojo tokioje pozicijoje, lyg pasigurmit norėdamas. Matydamas prieš save beveik vienmetį, kiek ironiškai šyptelėjęs, paklausė:

— O tu kas per vienas? Už ką čia tupi toje skylėje?

— Užmušiau žmogų...

— Tur būt juokies. Gąsdini mane meluodamas, žalty, bet aš ir ne iš kelmo spir-tas.

— Kam aš tau turiu meluoti?

— Jei tiesa, tai man visai patinka. Mane čia atitėpė ir, turbūt, dėl žmogžudystės... O kaip tu vadiniesi?

— Dennis...

— Aš tai Larrys. Larrys iš Cicero...

Tur būt, girdėjai, Ciceroj ir Al Caponis anksčiau gyveno.

— Girdėjau. Net knyga buvo apie jį parašyta.

Knygos apie Al Capone Larrys nebuvo skaitęs ir iš viso jis jų neskaitydavo. Nežinojo, ką atsakyti, ir abu valandėje tylėjo. Dennis jam padavė cigaretę, ir jis tai

palaikė draugišku ir padrašinančiu ženklu.

— Matai, Denny, aš buvau nuėjęs apipiešti krautuvės. Tos krautuvės savininkas biauirus senis. Tikrai biauirus, pinigų turėjo kaip šieno, bet registeryje radau tik trisdešimt tris dolerius. Liepiau atiduoti kitus pinigus, bet senis ne krust. Perpykau, dūriau peiliu į pilvą ir jis surikęs nugaros. Teko ir man sprukti pro duris tiek mažai tu uždirbus iš to šykštulio... Tikriausiai jis bus jau kojas pakratęs.

Nieko nekommentavo ir nieko neklausinėjo Dennis, tik pakraipė galvą, išklaušęs tų Larry pasakojimų. Tuo tarpu Larrys beveik ryte rijo cigaretės dūmus, o Dennis, nuleidęs žemyn jo lovą tarė:

— Sėsk.

— Negaliu...

— Kodėl?...

— Matai, policijai mane suimant, aš piktai pasipriešinau. Dedant rėžtus, vienam policininkui spyriau į pilvą, kitam spioviau į veidą, būčiau suleides dar dantis, bet nepasisėkė. Paskui jie su manim atsikaitė. To nepamiršiu. Atsimenu jų bruožus, bet aš nežinau, ar mane dėl to prakeikto senio nepasodins į elektros kėdę.

— Manau ne. Tu dar nepilnametis, Tur būt, dar tau apie aštuonolika metų.

— Iš kur tu tai žinai. Tai tiesa, bet aš kortelėje buvau suklasojęs savo amžių. Suimant sakiau dvidešimt vienerių metų. Už tai ir atitėpė mane pas tave.

— Vėliau paašikės tikrieji metai, bet jei tas senis numirė, gali tekti gerokai pabūti kalėjime.

Ir vis dėl to prakeikto senio.

— Čia, Larry, tu pats kaltas, matai, kaip viskas baigėsi. Trisdešimt trys doleriai. Vienas vakaras su draugais ir vėl tuščia.

— Taip, vienas vakaras su draugais, išgėrimu ir mergina. Tu supranti, ką mums jauniems reiškia mergina...

— Gal kiek suprantu — atsakė nusišypsodamas Dennis, bet kas paskui iš ryto?

— Tegu velniai. Galva skaudėjo, gerkelė buvo kartu, o kišenėje nė cento. Galvoju, ką prasimanyti, bet tie velniai užlipo ant kulnų ir suėmė. Man čia darosi taip biauuru, kad, manau, galima sasiusti. Gal ir pasiusiu. Sakyk, Denny, kaip tu gali čia išverti.

— Aš turiu gerą draugą.

— Drauga?... Aš ir turiu gerų draugų, bet kas iš to. Tu juk vienas šiame narve?

— Ne, Jis yra čia — ir pirštu parodė sau į krūtinę. Jo vardas yra Dievas.

— Larrys tai išgirdęs, išpūtė akis, nusišpovė ir pro sukastus dantis, išsėsdamas žodį, iškošė:

— Kvailys.

Palaukęs, kol tarp pirštų susmilklo antroji Dennis duota cigaretė, Larrys atsigulė ir, nieko neatsakęs, nusisuko į sieną. Netrukus jis pzmigo kietu jaunatvišku miegu. Tik per miegus karts nuo karto kažką pugsariai nesuprantamai, mūrmėdamas.

Rytą atbudęs po švilpuko, Larrys ilgai dairėsi. Dennis vėl jam numetė cigaretę. Paėmęs, pažiūrėjo iš padilbų, tuo parodydamas savo apsiuylimą. Bet jaunų tarpe greit viskas pamirštama. Sako, kad jaunų santykiuose ir susipykus pasilieka kažkoks dar nenutrūkęs saitas. Šventas jaunuolis nori nusikaltėlių patraukti į savo pusę, o nusikaltėlis tikisi anksčiau ar vėliau nusiimpti jį paskui save. Ir Dennis nieko jam daugiau apie Dievą nebepapasakojo. Tik atsikėlęs Larrys pasakė:

— Palauk, aš pakelsiu tokį triukšmą, kokio dar čia nebuvo.

— Pamatysi...

— Bet tas nieko nepadės, bet aš tų sargybinių negaliu pakęsti. Jų žingsniai mane veda į pasiutimą...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offices: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1928 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, 2-4 val. vak. Šeštadienį, 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguos pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai, GI 8-6185.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kėlimams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHEN YOU BANK OR WORK

MEILĖ MENUI

Čiurlionio šimtmečio proga

Tik prisiminus Čiurlionio vardą Mikalojaus Konstantino Čiurlionio genijus giliai atsiliepią lietuvių širdyje. Ir tas idealistinis jausmas yra labai svarbus mūsų tautai ir jos atečiai.

Čiurlionio gyvenimas ir jo kūryba parodo, kiek daug galima atsiekti bendromis jėgomis, — kooperuojant menininkams su žmonėmis, kultūrinio darbo rėmėjais, kurie myli ir džiaugiasi gražiais bei kilniais dalykais, ir kurie įtaigoja kitus pažinti grožį ir jo vertybes. Menas yra įkvėpimas... Mums reikalinga ne vien medžiaginė

nauda, bet ir nesavanaudiškai instinktyvinis žavėjys grožiu ir geriu.

Menas yra įkvėpimas mokykloms, klubams, fraternalioms draugijoms, kurios veikia ir daro įtakos tautos gyvybės išlaikymui. Tikrojo meno įtaka yra viena reikšmingiausių įtakų ir paskatų bet kurio laiko ir bet kurioje tautoje. Niekad nebuvo taip svarbu, kaip šiandien, kada mūsų tautai gresia naikinimo pavojai iš visų pusių. Mums reikalinga lavintis, kitiems įkvėpti, padėti, pažinti, kurti ir vertinti konkretų darbą.

Čiurlionio Galerija nuo pat jos įsikūrimo, deda pastangas ta kryptimi eiti. Čiurlionio Galerija ir jos filosofija yra žinoma tūkstantams lietuvių ir ne lietuvių. Reikia džiaugtis, kad dabartinis laikas lietuvių menas prašo vidutiniškumą ir menininkai kuria, stengdamiesi išreikšti gyvenamojo laiko tikrovę savo darbais.

Aš labai vertinu tai, kas yra daroma Čiurlionio inkorporuotosios Galerijos vadovybės, kad ji laikosi užsibrėžto tikslo ir principo dvasinei kultūrai gauti, kad Čiurlionio Galerija nebūtų pasmerkta mirčiai. Bet ar daug yra tokių, kurie supranta ir vertina bei remia pastangas tų žmonių, kurie nuolat džiaugiasi bendram tikslui?

Aš taip pat gerbiu menininkus, kurie dirba ir (kai visuomenė reaguoja), kurie vertina grožį ir kūrybą, nes verta. Turime vilties, kad jų menas ras atgarsį lietuvių širdyje, kaip rado M. K. Čiurlionio kūryba. Su Čiurlioniu prasidėjo lietuvių vaizdinio ir kitų menų renesansas. Nuo to laiko kai 1832 m. rusų carai uždarė Vilniaus Meno akademiją ir universitetą, lietuvių vaizdinis menas pergyveno savotišką "tamsių amžių" epochą, bet lietuvių liaudies meno dvasia išliko gyva ir iš jos išaugo naujas atžalynas. Tas laikotarpis buvo užpildytas liaudies skulptūra, — kryžiais, dievukais, rūpintojėliais ir pan., kuriuos bolševikmetis baigia sunaikinti. Iš savamokslio medžio drožėjo šviti, anot Čiurlionio, tautinio meno grožis. Tai savotiškas dvasinės stiprybės simbolis mūsų istorijos puslapiuose.

Meno kultūra niekad neįsilyksta be pėdsakų, nežūrint, kaip sena ji bebūtų; ji pasilieka istorijoje todėl, kad menas yra gyvenimo dalis.

Čiurlionio Galerija padeda visuomenei pažinti estetinio gyvenimo filosofiją, padeda ir menininkams, ruošia jiems parodas arba parūpina progas, suartina su visuomene. Čiurlionio Galerija, nežūrint kryžiaus kelių per 18 metų gyvąją, teikdama nors trumpalaikį pasigėrėjimą menu parodų proga, telkia meno kūrinius nepriklausomai Lietuvai, sudarydama Kūrinių Fondą. Yra tik Viena (inkorporuota) Čiurlionio Galerija, ne dvi, kaip "Draugas" skelbia klaidinančias žinias. Jaunimo Centro patalpose yra tikrai dalis sandėlyje uždaryto Kūrinių Fondo, kuris įstatais nurodytas — paskirtas Lietuvai, kai ji bus laisva. Čiurlionio Galerija niekad negali būti skaldoma, nes ji yra valdžios registruota ir inkorporuota jos steigėjų. Niekas neturi teisės jos meno turto pasisavinti, nei paneigti juridinių bei originalių jos idėjų principų.

Čiurlionio Galerija dabar turi naujas, patogias patalpas, su geriausiu apšvietimu, — didelę parodų salę. Kitoje salėje laikoma nuolatinė paroda, laiku nuo laiko pakeičiant naujais kūrinių. Yra vadinamas sandėlis. Čiurlionio Galerijos

adresas: 8929 So. Harlem Ave., (Midland Savings and Loan Association naujoje rūmose, Bridgeview, Illinois 60455).

Deja, menas, ar tai būtų vaizdinis, opera, teatras ar literatūra, nėra pelningas, tik išlaikomas. Kitiems menams nesunku išnuomoti bet kurią salę programai atlikti, bet Čiurlionio Galerija turi sunkesnių problemų neturėdama pastovių patalpų, didelių ir brangių turto laukti. Jai tenka kaip tam Lietuvos žydėliui su savo kromeliu nešioti. Bet ieškant išeities, viską galima padaryti, — tik reikia vienybės ir susipratimo. Šiuo savo rašiniu noriu atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad Čiurlionio Galerija ir menininkai reikalingi finansinės paramos. Paprastai menas turi draugų ir rėmėjų. Šia proga noriu painformuoti mūsų visuomenę, kaip kitataučiai išsiverčia. Per 10 metų aš priklausiau prie Indianos Hoosier Salon menininkų organizacijos ir dalyvavau jų rengiamose parodose, kurios buvo rengiamos miestų centruose. Tai stipriausia tos valstijos menininkų organizacija, kurią remia visuomenė. Salonas turi 6,000 nuolatinių rėmėjų, kurie per metus moka \$10.00, garbės nariai 250 dol. Darbuojasi daugiausia moterų organizacijos: Psi Iofa, Alpha, Beta, Kappa, Gamma, Delta, Lambda ir kt. 32 moterų organizacijos sutelkia \$14,000 premijoms.

Mes taip pat turime savo organizacijų, įvairių klubų, kurie savo pelną skirsto kilniems tikslams paremti. Turime Lietuvių Fondą ir šiaip meno bičiulių. Juk galima prisidėti prie kultūringo darbo nors finansinė parama. Čiurlionio Galerija nėra pelno organizacija. Ji tuo atžvilgiu labiausiai nusiskriausta. Be visuomenės paramos Č. G. negali pilnai veikti.

Baigiant dar keletą žodžių apie parodas. Kai kas teigia, kad atidarant parodą nereikia kalbų sakyti, girdi, pati paroda "kalba". Tokia nuomonė yra klaidinga. Ir štai kodėl: 1) parodos lankytojai nėra supažindinami su menininku ir pačiu jo menu, 2) nėra bendravimo su menininkais ir visuomene. Kaip pavyzdį galima imti iš kitų, nemažiau kultūrinių žmonių. Kai minėtas Hoosier Salonas ruošia reprezentacines metines parodas, tai kiekvieną dieną parodos metu moterų grupės suruošia meno popietes su pranešimais, paskaitom apie meną.

1944 metais atėjo ir mano eilė. P-nia Wirth iš Indianos valst. universiteto mane pakvietė pasikaiti parodos metu Wm. H. Block auditorijoje, Gary, Ind. Mano tema buvo "Tradicinio ir Modernaus meno sankryžoje". Publikos buvo pilna auditorija. Po programos buvo arbatėlė.

Mūsų parodų atidaryman ateina nemažai publikos, o kitom dienom dežuruotojas snaudžia iki 9 val. vakaro. Galima sakyti, kad nereikalingai paroda merdi savaite ar dvi be lankytojų. Tas pats būna ir 16-to Vasario parodas rengiant. Kodėl neparodyti tautinio subrendimo?

Mikas Šileikis

Samagono biznis nekoks

Samagono arba nelegalios viskės gamybos, kaip čia vadinama, moonshine biznis sumažėjo, kuri metų metais laikuriuose Amerikos sektoriuose žydėte žydėjo.

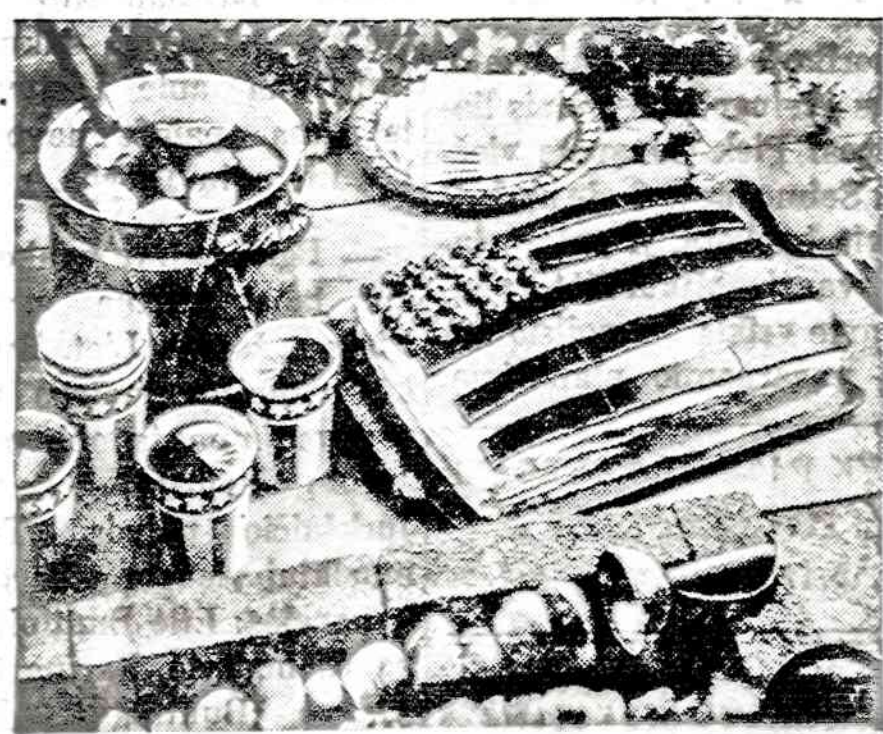
Amerikos valdžios mokesčių agentai — akcizinkai šiomis dienomis sunaikino keletą moonshino slaptų bravorų South George valstijoje ir dabar agentai tesuranda vos vieną bravorą į mėnesį, kai praityje jų surasdavo dešimtimis. Tačiau svarbiausia priežastis, tai patribėjusi cukraus kaina.

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta. Išimti visas buteliukas ir nuplauti lentynas, patikrinti visus užrašus, kad nelikytų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinkite, kokių vaistų trūksta ir juos papildykite, kad būtum bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Našlivi, Našliukų ir Pavienių asmenų klubas turės priešmetinį susirinkimą lapkričio 14 d. 7 val. vak. Vydų salėje, 2455 W. 47 St. Narius ir prijauniančius prašome dalyvauti. Po susirinkimo šokiai J. Joniko orkestrui grojant. Bus ir vašės. V. Cinks, sekr.

America's very own native cranberry is a perfect choice to create a cake that colorfully sparkles with both patriotism and goodness for a July 4th barbecue party.

Along with your cake serve a Cranberry Rocket Punch, easily prepared for twelve with two quarts of Ocean Spray cranberry juice cocktail, chilled, 1/4 cup of grenadine syrup and 2 quarts of club soda. Simply add ruby-red cranberry roots to keep cold. Make your berry-colored cubes by pouring undiluted cranberry juice right into your ice trays instead of water. This punch is a super thirst-quencher that will go along with your barbecued foods and your fabulous dessert.

AMERICAN FLAG CAKE
(Makes 1 - 9 x 13 x 2 inch cake)
1 package (18 1/2 ounces) yellow cake mix
1 teaspoon ground nutmeg
3 squares (3 ounces) semi-sweet chocolate, grated
1 package (9 ounces) frozen whipped topping, thawed
1 can (1 pound) Ocean Spray jelled cranberry sauce
1/2 egg fresh or frozen dry-pack blueberries

Prepare cake mix according to package directions adding nutmeg and grated chocolate to cake batter. Pour batter into a greased and floured 9 x 13 x 2 inch baking pan. Bake as directed on package. Remove from pan and cool on a rack. Place on a serving platter. Spread top and sides with whipped topping. Chill until ready to serve. Just before serving cut jelled cranberry sauce lengthwise into 1/2 inch thick slices. Cut slices lengthwise into strips 1 inch wide. Drain strips well on absorbent paper. Place blueberries in rows in upper left hand corner of the cake to resemble the stars on the flag. Place cranberry strips across cake to resemble stripes on the flag. It will be necessary to place cranberry strips to make stripes long enough for cake. Place strips close together to hide joining.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kaip geriausia mēsa ir rjebalais pasisofina mano siela ir linksmomis lūpomis mano burna šlovina tavo. Kai tik būsiu tavo atsiminęs savo guolyje, nakties budėjimuose męstyliu apie tavo". — Psalmė 63, 6.

Kiekvienas, kuris atsimena ir męsto apie Visagalo Dievo gerumą, norėsi garbinti ir girti jį savo lūpomis. Reikia žinoti, kad Dievas yra teisus, meilingas, maloningas ir išmintingas. Tada žinojimas turėtų ugdyti mums būti tuo atveju jam panašius. Jūs labiau mes įvertiname kilnų Viešpaties charakterį, tuo didesnis bus mūsų noras būti jam panašiais. Jūs aiškiau mes malome galinguosius Dievo darbus gamtoje ir mums parodytajį jo gerumą, tuo daugiau mūsų širdys ir lūpos norės girti ir šlovinti jį.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinėjimų siūkimus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į ką klausimą atsakę knygutė "Vilnis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533-W. 71st Street
Telef.: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMI VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 4-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-9111

Mūsų spaudoje

KUR NRA DEMOKRATAI?

Naujienu 262 nr. tilpo tokia žinia:

— Amerikos Lietuvių Respublikonų Federacija savo Konvencijoje vienbalsiai nutarė įstoti į Amerikos Lietuvių Tarybą. Liet. Resp. Federacijos konvencijos pirmininkas dr. Jonas Genys raštu kreipėsi į Altos valdybą, kad Liet. Resp. Federacija būtų įjungta į Amerikos Lietuvių Tarybą sudaranciu organizacijų sąstatą. Šis klausimas buvo svarstytas Altos valdybos posėdyje spalio 31 d. ir Liet. Resp. Federacija į Altą priimta. Respublikonų Federacija turi 24 klubus, kurie veikia visuose didesniuose JAV miestuose nuo San Francisco iki New Yorko.

Tai džiuginanti žinia. Bet ji tuo pat kelia klausimą — kur yra mūsų demokratai?

Pastaraisiais metais demokratų partijoje buvo pradėjusios aktyviau reikštis American

for a Democratic Action organizacijos nariai. Gal dėl to lietuviai demokratai visai nereikalo kiek atšalo, nors jų yra gausiai visose Amerikos lietuvių kolonijose. Juk ir respublikonai savo partijoje turi panašią organizaciją, vadinamą Ripon Society. Bet ji nekliaud lietuviams ir kitiems reikšti savo nusistatymus bei pažiūras patioje partijoje ir visuomenėje, formuojant jos opioniją.

Reikia, kad Amerikos lietuviai demokratai sujustų ir įstotų į Amerikos Lietuvių Tarybą bendram visų demokratių jėgų labui taip pat Amerikos ir pavergtos Lietuvos gerovei. *Kazys Petrokaitis*

NESIBAIGANTI BYLA

Kaip žinia, Northern Indiana Public Service Co yra pradėjusi statyti Indianoje, prie Mičigano ežero, Indiana Dunes rajone, 685 megavatų galingumo ir 450 mil. dol. vertės atominę jėgainę elektrai gaminti

ir kurios statybai jau yra investavusi 58 milijonus dolerių. Gamtos apsauga ir saugumų susirūpinę apylinkės gyventojai išsklė teisme bylą, kurioje apeliacinis teismas patenkino gyventojus ir sustabdė jėgainės statybą. Tačiau vyr. Amerikos teismas, bylą grąžino atgal į apeliacinį teismą ir įsakė ją naujai persvarstyti.

FDA ir vaistų sąrašas

Senato monopolijų komitete vedamas apklausinėjimas vaistų tinkamumo ir vaistų gamintojų monopolio klausimu.

Jamie vaistų ir maisto administracija pareiškė, kad ji mananti artimoje ateityje paskelbti naują sąrašą tinkamų vartojimui vaistų. Esą, dabar kai kurie daktarai nežinant pacientams, vengia prirašyti pigesnių genetikos vaistų, nors pigesnieji genetikos vaistai faktinai yra ta patia formule padaryti, kaip ir brangesnieji.

Kilnojamieji vaikai blogai mokosi

Nepastoviai gyvenančių žemės ūkio darbininkų vaikai labai blogai mokosi mokyklose. Jie yra atsilikę 6 — 18 mėnesių, palyginus juos su kitais.

To priežastis yra nuolatinis kilnojimasis iš vietos į vietą, nuovargis, blogas ir nepakankamas maistas ir tt. 97 mil. dol. suma, skirta persikeliančių vaikų mokslo reikalams, nėra pakankama.

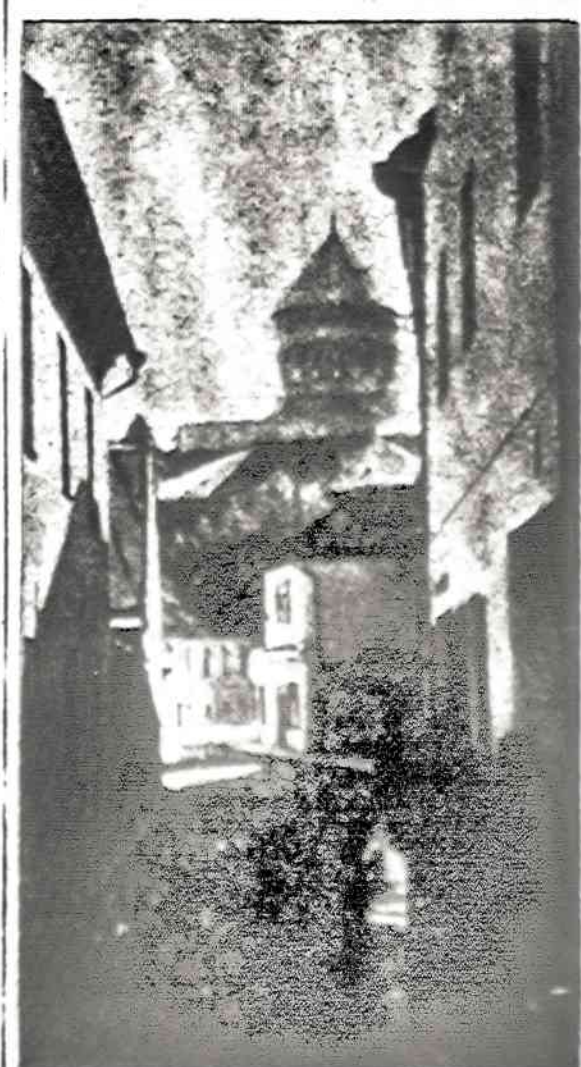
Atstovų rūmų auklėjimo komitetas tyrinėja šį klausimą ir manoma, kad reikėtų išleisti naują pagerintą įstatymą.

E. Mikūžūtės gimtadienis

Lapkričio 9 d. gražioje SLA išdinkinė Euphrosinė Mikūžūtės rezidencijoje, 2026 N. Humboldt Blvd., buvo paminėtas jos gimtadienis šeimyniškoje nuotaikoje. Svečių tarpe dalyvavo solenizantės sesutės p. A. Jatis-Juozaitis, jaunesnioji sesutė, šeimininkė, Emily Juciūtė, p. p. Wally ir Valerija Cheery, d. Mikas Šileikis, na, ir pati Euphrosinė.

Prie gausių vaišių stalo nesigailėta SLA išdinkinė komiteto ir sugiedota ilgiausių metų. Kadangi solenizantė yra ilgametė SLA išdinkinė ir kitų lietuvių organizacijų veikėja, pokalbio metu painformavo svečius apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimą Chicagoje, ris įvyks ateinančiais metais liepos mėnesį Piek Congress viešbutyje. Seimo metu 6-sis apskritis rengia banketą, ji patarė jame dalyvauti. Mikūžūtė pasakojė apie veiklą bei poilsio namų — vasarnamio planavimą.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJENAS

Vilnius. Bernardinų gatvė

kurio klausimas nėra išspręstas ir gal būt seimas jį svarstys.

Po vaišių SLA 318 kuopos valdybos nariai apsvairstė kai kuriuos savo kuopos reikalus. Ši Northsajds kuopa gyvuoja, bet SLA 226 kuopa kadaise buvo gausi nariais ir veikli, bet kai šį rajoną užplūdo "lotynų" banga, tai jos nariai išsikėlė į kitas apylinkes. Tokiu būdu 226 kuopa susirinkimų nešaukia, tiksliai sekretorė Emma Petraitienė surenka narių mokesčius. Neseniai likvidavosi ir Humboldt Parko Lietuvių klubas.

Svečiai praleido popietę gražioje ir draugiškoje atmosferoje. *Koresp. Š.*

TRUMPAI

— Mokslo ir Pramonės Muziejuje atidaryta rumunų tautodailės paroda. Dailis daiktų yra iš Tautinio meno muziejaus Bukarešte. Ypatinai dėmesį patraukia Moldavijos gaminiai kilimai ir įvairūs namų puošimo ornamentai. Paroda bus iki gruodžio 3 d.

— Vis daugiau JAV Kongreso narių rodo pritarimo rezoliucijai Lietuvos inkorporavimo nepripažinimo reikalui. Kongresmanas J. Herbert Burke atsiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybai, pabrėždamas reikala pasipriešinti interpretacijai, kurią Sovietų Sąjunga teikia Helsinkio konferencijos aktui, ir išryškinti, kad nepasikeitę ilgmetė JAV politika nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos neteisto prijungimo.

— Mėnesinis laikraštis anglų kalba "Speak Up", Box 272, Toronto, Ont., M5T 2W2, Canada, spalio laidos skiltyje The Counterrevolution rašo apie katalikų Bažnyčios persekiojimą okupuotoje Lietuvoje. Ten vykstančią žmonių rezistenciją laikraštis prilygina su pirmųjų krikščionių Romos katalikombomis. "Speak Up" savo drašias laikysena sukėlė daugelio kanadiečių ir amerikiečių dėmesį, ypatinai tautinių mažumų žmonėse. Leidėjus atstovauja G. Urbonas.

— L. Šimučio knyga "Amerikos Lietuvių Taryba" gavęs Australijos lietuvių veikėjas P. Alekna, dėkodamas Altai, pažymi, kad ji buvo įteikta Sydneyje lietuvių klubo bibliotekai.

— William Martišius, filmų kūrimo srityje San Francisco valstybiniame universitete pasiekęs bakalaureato laipsnį, svarsto galimybes sukurti istorinį filmą apie Lietuvą. Apie tą planą painformavo Amerikos Lietuvių Tarybą.

— Balso seimo banketas praėjė labai geroje nuotaikoje. Visus sužavėjo Liet. Ev. Tėviskės parapijos moterų nonetas, vadovaujamas ir mokomas muz. Jurgio Lamsačio su Viktoro Jurksačio palyda. Tą puikų muzikinį vienetą sudaro ponios ir panelės: Lilė Buntinienė, Irena Kleinaitytė, Karina Srugytė, Aldona Buntinaitė, Klaudija Sedaitytė, Zelmė Juškenienė, Kristina Sinickaitė, Rūta Naujoienė ir Edita Žemaitaitytė. Jų tarpe yra puikiai dainuojančių solo. Parinktos dainos ir jų išpildymas visiems labai patiko.

— Prof. J. Eretio knyga apie užmirštąsias Baltijos valstybes Amerikos Lietuvių Tarybos rūpesčiu yra leidžiama italų kalba. Lėšomis šio leidinio pasirodymui talkina Chicago's ateitininkai sendraugiai.

— Dr. Kazys Bobelis dalyvavo Balso seime Chicagoje, lapkričio 8 d., ir pasakė sveikinimo kalbą Amerikos Lietuvių Tarybos vardu.

— Lithuania — šitokiu pavadinimu iliustruotas leidinys anglų kalba jau spausdinamas V. Vijeikio spaustuviėje. Spau-

HELP WANTED — MALE

Body Shop
Experienced body men and painters needed for busy south suburban shop. Top pay and medical insurance plan available.

DOLTON BODY SHOP
14435 GREENWOOD RD.
DOLTON, ILLINOIS
841-3700

HELP WANTED — FEMALE

Full Time Sales
No Saturdays, no Sundays. Experienced preferred but not required. Please apply:

WOOLWORTH COMPANY
674 N. Michigan Ave.

RENTING IN GENERAL

CICERO ISNUOMOJAMAS 4 kambarių apšildomas butas 1-me aukšte tik dirbantiems ir suaugusiems. Uždaras portuis, teilomis išklotu vonia, yra krosnis ir šaldytuvas. Reikia užsto. Tel. 652-2113.

— daį paruošė kun. J. Prunskis. Iš spaudos išeis lapkričio pabaigoje ir numatoma jį jau turėti Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime lapkričio 22 d. Pick-Congress viešbuty.

— Young Americans for Freedom demonstracija prie IBM rūmų gerai pavyko. Spaudos konferencijoj turėjo progos pasireikšti pabaltiečių atstovai. Lietuvių vardu kalbėjo Alto informacijos vedėjas kun. dr. J. Prunskis. Demonstracijoj savo plakatais kreipė dėmesį latvis Tedi Zierins ir mūsiešis Viktoras Motušis. Reikia pastebėti, kad demonsaracijos ir konferencija buvo ruoštos paskubomis.

— Encyclopedia Lituanica bus Altos įteikta kongr. E. Derwinski ir laikr. W. Andersonui, įvertinant jų nuopelnus Lietuvos reikalui.

— Clevelando Lietuvių Tautinių šokių grupė "Grandinėle" dalyvaus Baltimorės LB ruošiamam koncerte lapkričio 15 d. Lietuvių salėje.

— Lietuvių Šaulių Sąjunga paruošė meniškus, tautiniais motyvais paruoštus, adresu, kuriuos lapkričio 22 d. įteiks kongresmanui E. Derwinskiui ir laikraštininkui W. Andersonui, pagerbdami jų didelius pasitaravimus Lietuvos reikalui. Abudu jie tą dieną atvyks į Chicago dalyvauti jų pagerbimo bankete.

— Jonas G. Evans Sr. ir Jonas Kvečas su artimaisiais dalyvaus F. Vaitkaus skridimo per Atlantą 40 m. sukakties minėjimo bankete, kurį rengia Naujienos. Rengėjai maloniai kviečia visus tautiečius dalyvauti ir prašo vietos rezervuoti iš anksto Naujienose. Telefonas 421-6100.

— Sol. Dana Stankaitytė, fortepijonu palydint muz. Aloyzui Jurgučui, išpildys meninę programą Altos bankete lapkričio 22 d. Pick-Congress viešbuty pagerbiant kongr. E. Derwinski ir laikraštininką W. Andersoną.

— Cicero Medžiotojų ir Žvejų Ešerio klubo balius įvyks p. Pečkaus svetainėje š. m. lapkričio 15 d., 8 val. vakaro, 1500 So. 49 Avenue, Cicero. Gros linksma Ramonio muzika. Įėjimas vakaronė tik \$5.00 asmeniui. Valdyba (Pr.)

— Venecuelos Lietuvių Draugija rengia Rudens linksmavimą lapkričio 15 d. B. Pakšto salėje, 3800 So. California Ave. Šokiams gros šaunus B. Pakšto orkestras. Veiks laimės šulinys. Programą išpildys Vyčių choras. Šalti ir šilti patiekalai. Pradžia 7 val. vak., auka \$7 asmeniui. Bilietus prašoma įsigyti pas platintojus. Informacijoms kreiptis tel. 225-4995 dieną arba 776-3727 vakarais. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1,100 ir mėn. Prašo \$50,000. Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Patricia Dapkutė išrinkta į Fox kolegijos Studentų tarybą. Taryba atstovauja studentus ir planuoja kultūros bei sporto veiklą, taip pat organizuoja pramogas.

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajuas proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagedavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr.)

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantių ir paklikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniiais metais padvigubinti skaitytojus.

(Pr.)

— M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių likvietimai, pildomi piliečių paspyrnel ir kitoki blankai.

— BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir persitatus menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

— HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm ESE auto-Casualty Company

— D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

— A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: REPUBLIC 7-1941

— give... so more will live

HEART FUND

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601